

2318

Dlul Cojocca Petru

j. Roman

Părășeni

(Cruza Vodă)

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
 Pe jumătate 90 Lei
 În America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
 Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Cât mai multe mașini!

— Indemnuri pentru plugăria zilelor noastre —

De Petru Suciu.

Au fost vremuri, când omul făcea tot lucrul numai cu puterea brațelor. Dar brațele omului sunt slabe și neindeustulitoare. Atunci au început oamenii să se folosească și de puterea animalelor. Mii de ani au trăit, omul și animalul, în cea mai strânsă tovarășie. Robi nedeslipiți ai aceleiași munci grele și istovitoare. Dar mintea omului, pornită într-una spre iscodiri, a căutat alte mijloace de înlesnire. Și le-a găsit. În împărăția fără de hotare a naturii a descoperit alte puteri, mult mai tari decât cea a brațelor și a animalelor. A descoperit puterea vaporilor și scânteia electrică. De aici încolo locul uneltei, purtată de mâna omenească și de puterea vitei, îl ia mașina, mână de putere naturii. Mașina s'a aplicat, rând pe rând, în toți ramii de industrie. Cu ajutorul ei viața întregii lumi a luat altă înfățișare. Omul, cu înlesnirile aduse de ea, și-a ușurat traiul și s'a ridicat pe o treaptă de înflorire, cum n'a fost niciodată. Dar nu toți oamenii și nu toate popoarele au înțeles marea însemnătate a mașinilor.

Mașina e pârghia, care ridică pe om în împărăția bogăției și a traiului liber și neatârnat. Durere, nu li-e hărăzit tuturor popoarelor să înțeleagă lucrul acesta. Intre cei neînțelegători suntem și noi Românii.

Țărănimea noastră nu înțelege încă rostul mașinilor. Vina este a se căuta și în împrejurări. Numai mintea luminată de carte poate să înțeleagă însemnătatea lucrurilor chemate să aducă înlesniri în viața și traiul omului. Parte de carte țărănimea noastră n'a cam avut. Dar i-a lipsit, pe lângă aceea, și pilda, pilda care îndeamnă și silește. Ne-au lipsit cele mai puternice mijloace de îndemnare și de pilduire: orașe și cârmuire românească. Cărturarii dela cârmuire trebuie să deștepte orașe și cârmuitorii trebuie să deștepte țărănimea, silindu-o prin indemn și pildă, să înțeleagă rostul lucrurilor nou.

Și ce ușor e de înțeles rostul și însemnătatea mașinilor!

Nizuința omului trebuie să fie ca, pe lângă trudă puțină, să câștige cât

mai mult. Asta-i regula de care se țin toate popoarele înaintate. Țăranul nostru nu se ține de ea. Ba nici n'o cam cunoaște. Țăranul nostru de azi nu se deosebește mult de țăranul vechiu, dinainte de aceasta cu câteva sute de ani. Trăește prost, cu mâncare rea și în case slabe și nesănătoase. Muncește mult, ca o vită, și câștigă, cu toate acestea, abea atât cât se poate trăi de pe-o zi pe alta. Ară în multe părți cu plug de lemn. Imblătește cu imblăcie. În gospodăria lui casnică și de câmp folosește și acum aproape numai unelte vechi de lemn. Muncește ca vită, de cum se desprimăvărează până în toamnă târziu. Cu roada câștigată abea își umple un lădoiaș cu bucate. Și-a trudit bietele vițuțe. S'a zolit pe el, până n'a mai văzut line. Și câștigul? Atâta numai ca să nu moară de foame. Trudă multă, ispravă puțină.

Ce ușor se poate înțelege zădărnicia acestei trude! Mașina i-ar pune capăt. Ea cruță omul și vită — și aduce belșug în casă. Nu trebuie pentru înțelegerea acestui lucru, mare cuminenție. Trebuie numai o leacă de socoteală cuminte spre a se vedea foloasele mari ale mașinei. Spre a se putea vedea ce poate omul cu mașina să luăm, pentru lămurire, o pildă.

Să luăm un țăran cu moșie de 30 jughere. Dintre acestea să fie 20 jug. loc arător. Restul fânațe și altceva. Pentru lucrarea acestei moșii trebuie 4 boi de jug. Cât lucră? Câte zile pe an? Să facem puțină socoată.

La arat cam 30 zile. La cărat cam alte 30 zile.

Anual lucră cu boii două luni. Căldălt timp stau și mănă de geaba. Cât mănă și cât costă la an ținerea alor patru boi?

Mănă fân la an cam 20,000 lei.

Plata și mâncarea unui servitor cam 20,000. De tot costă la an aproape 40,000 lei. Atâta costă lucrul alor 60 zile. Lucrul unei singure zile costă aproape 700 lei. Aceasta e pierderea în bani. Pe lângă aceasta câtă vreme se pierde și truda? Ce amarnică trudă

trebuie să pue și omul alături de vitele sale!

Cu mașina merge lucrul cu totul altfel. Sunt mașini cari se pot folosi la arat, la cărat și la imblătit. Se numesc tractoare. Se luăm, de pildă, tractorul Fordsohn. O mașină de aceasta e cam 150.000 lei. Cât prețul la opt boi.

Dar ceea ce pierzi la preț, câștigi la lucru cu ea. Faci lucru și repede și bine și mai ieftin. Ari 20 jugh. în 3 zile. Cari, tot ce ai, tot cam în 3 zile.

Cheltuiala de întreținere e mult mai mică decât a vitelor. Mașina nu cere de mâncare, decât numai când lucră. În colo, în afară de puțină grijă e nu cere altceva nimic.

O mașină consumă la zi 60—80 kgr. petrol. Aratul unui jughâr costă 11—12 kgr. petrol, în bani 84 lei. Un om care o mână 200 lei. 1 kgr. benzină, 1 kgr. oleiu 34 lei. În total aratul unui jughâr cu mașina costă 318 lei, pe când cu vitele aproape 1000 lei. Aratul alor 20 jugh. cu mașina costă numai 954 lei. Cu plugul cu vită costă 21.000, douăzeci și una mii lei.

Un tractor fiind scump, e drept că o singură gazdă nu-l poate cumpăra, dar se poate în tovarășie. Se pot întovărăși 10—15 gazde. Gătat cu aratul la tovarăși, s'ar putea ara și la alți oameni din sat. În câțiva ani mașina s'ar plăti ea pe ea. Cât câștig ne aduce o astfel de mașină? Vitele s'ar ținea atunci numai pentru vânzare și pentru lapte. În țările apusene vită albă nici nu are altă menire.

Am adus această pildă numai pentru lămurire. Se poate vedea cât timp și câți bani se pot cruță cu mașinile. Țăranii noștri trebuie să înțeleagă, că drumul spre bunăstare nu duce peste trupurile lor istovite de muncă și de lipsuri. Bunăstarea n'o aduce munca trudnică de vită de jug. N'o aduce munca omului vită, ci munca omului mașina. Trebuie să scoatem vită din brazdă și s'o înlocuim cu mașina. Prin înlocuirea vitei cu mașina, casele țărănești vor avea și carne și lapte mai mult. Mașina aduce belșug în casa țăranului.

Mașini, cât mai multe mașini!

Logodna Principesei Irina a Greciei.

Principesa Irina a Greciei, sora A. S. R. Principesei Marie Elena, s'a logodit cu Prințul Christian Schaumburg-Lippe, a cărui mamă era sora Regelui Danemarce.

Apostolul Duminicii.

Duminea V. după Înălțarea sf. Cruci sau a XX. după Rusalii. (30 Octombrie 1927). — Gal. 1, 11—19.

Fraților, vă spun vouă, că evanghelia cea vestită de mine nu este după om; căci nici nu am învățat-o dela om, ci prin descoperirea lui Isus Hristos.

Dintre cei doisprezece apostoli singur Pavel nu a fost învățacelul lui Hristos. Știindu-o aceasta Galatenii, ar fi putut zice, că evanghelia vestită de sf. Pavel nu este dumnezească, fiindcă sf. Pavel nu a auzit-o dela însuși Hristos, ci dela vreunul dintre cei doisprezece. Dar sf. Pavel tocmai pe aceea pune pondul de căpetenie că evanghelia vestită de el nu este după om; căci nici el nu a primit-o, nici nu a învățat-o dela om, ci prin descoperirea lui Isus Hristos.

Acuma se naște întrebarea, cum și când i-a descoperit-o Isus Hristos? El numai de două ori vorbise adecă cu Mântuitorul: întâi pe drumul ce duce la Damasc, când l-a întrebat Isus: »Saule pentru ce mă prigonești?«, și a doua oră când a fost răpit până la al treilea ceru, dupăcum însuși ne istorisește la I Cor. 11, 23. Și aici abunăseama că aceasta a doua a sa întâlnire și descoperire o are în vedere sf. Pavel. Așadară evanghelia, pe care a propovăduit-o el Galatenilor, nu dela om, ci dela însuși Mântuitorul și Dumnezeuul său a primit-o.

Căci ați auzit de viața mea întru iudovime, că peste măsură prigo-

niam biserica lui Dumnezeu și o stricam, și sporiam întru iudovime, mai mult decât cei de o vârstă cu mine în neamul meu, foarte râvnitor fiind părințeștilor mele obiceiuri.

Despre viața sfântului Pavel dinainte de întoarcerea sa la creștinism ni-se istorisește la Faptele Apostolilor 23, 6 și 26, 5, iar el însuși și-o descopere în epistola sa către Filipeni 3, 5. Despre această viață a lui au auzit abunăseama și Galatenii, că doară el era unul dintre cei mai zeloși farisei, iar fariseii au fost cei mai înverșunați vrăjmași ai Domnului, și înverșunarea aceasta au păzit-o și mai apoi, împotriva bisericii creștine. Așadară sf. Pavel, în vremea aceasta de cea mai mare dușmănie împotriva a tot ce era creștin, n'a putut învăța nimic din evanghelia legii noi, nici dela Hristos și nici dela creștini.

Însă când bine a voit Dumnezeu, celce m'a ales din pântecelul maicii mele, și m'a chemat prin darul său ca să arete pe Fiul său întru mine, ca să-l propovăduiesc între neamuri, îndatăși nu m'am dus în Ierusalim, la apostolii cei mai înainte decât mine: ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors în Damasc

Îndatăce însă l-a întors Isus la creștinism, prin minunea întâmplată pe calea spre Damasc, i-a descoperit și o mare parte din evanghelia sa, iar cealaltă, și mai amănunțită, i-a descoperit-o mai târziu, în ceru. Așadară tot ce este și ce are sf. Pavel, nu poate să mulțamească decât singur lui Dumnezeu, și nu cărnii și sângelui, adecă oamenilor.

Dovada cea mai bună, că el evanghelia n'a învățat-o dela oameni, este, că îndată după minunea întâmplată pe drumul spre Damasc, nu s'a dus în Ierusalim, ca să se întâlnească cu apostolii cei mai înainte decât el, ci s'a dus în Arabia, care se află în nemijlocită apropiere de Damasc, și acolo, pe muntele Sina, unde primise Moise legea cea veche a lui Dumnezeu,

a petrecut în post și rugăciune, și a primit apoi descoperirea legii celei noi. Iar după ce s'a pregătit în forma aceasta, și încă trei ani întregi, s'a întors iarăși în Damasc.

Apoi, după trei ani, m'am suit în Ierusalim să văz pe Petru, și am rămas la el cincisprezece zile.

Drept dovadă că el n'a învățat evanghelia dela oameni aduce faptul, că numai după trei ani s'a dus la Ierusalim, și nici atunci ca să învețe evanghelia, ci ca să-l vadă pe Petru, pe bărbatul acela mare, pe care Hristos l-a pus mai mare păstor peste oile și mieluseii săi, și care era atât de vestit și de cunoscut tuturor creștinilor. În Ierusalim, la Petru, n'a rămas decât 15 zile, ceace ni-se și povestește la Faptele Apostolilor 9, 26—29, unde se spune în vederat, că în vremea aceea Pavel deja predica.

Iară pe altul din apostoli nu am văzut, fără numai pe Iacob, fratele Domnului.

Cu alți apostoli apoi nici nu s'a întâlnit sf. Pavel în aceste 15 zile, cel mult că l-a văzut pe Iacob, fratele Domnului, care se numește și al lui Aljeu. Iar la o simplă întâlnire nu se poate învăța o evangheliă ca a lui Hristos.

Rămâne așadară adevărat, că evanghelia, propovăduită de sf. Pavel, nu este dela om, ci dela Hristos însuși.

Fratele Domnului nu înseamnă chiar frate adevărat, ci numai văr, dupăcum le numește evanghelia surori și pe Maria, mama lui Iacob, și pe Maria, mama lui Isus, cu toate că erau numai verișoare.

* * *

Îndată după vedenia sa de pe calea ce duce la Damasc Saul a devenit Paul; din cel mai râvnitor fariseu, s'a făcut cel mai zelos apostol; din cel mai înverșunat prigonitor al bisericii lui Dumnezeu, cel mai mare răspânditor al învățăturilor lui Hristos.

A fost de ajuns ca blândul Răscum-

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Bucurie neașteptată.

— Regretatul Florian Sonea*), pe la Crăciunul din anul trecut (1926) îmi povestea următorul caz interesant, ce i-s'a întâmplat lui și familiei sale, în seara de Crăciun 1916, când se afla în Békés-Csaba.

Pentru toată lumea românească sărbătorile Crăciunului 1916 au fost îmbrăcate în jale, din cauza Puterilor Centrale, năpădite asupra României, cu toată puterea lor de luptă. În tăcere a întimpinat seara de Crăciun toate inimile românești, abătute, triste și aproape nemângăiate. Așa ne-a întâmpinat și la Bichiș-Ciaba, pe cele câteva familii românești, rătăcite în mulțimea familiilor străine.

Abia am sosit de pe front, la un concediu de 14 zile, când iată vremea se pregătea cu un văl gros de zăpadă strălucitoare, ca să acopere noroiul acestei lumi și să dea o strălucire acestor zile mari de bucurie creștinească. Dar inimile noastre române, greu încercate, rămăneau amorțite. Podoaba naturii nu le putea înveseli. Nici fulgii albi de speranță nu puteau

astupa câmpul oftărilor noastre din suflet. Am fugit în ascunziș, la rugăciuni și lacrimi.

Se aprind luminițele pe pomul de Crăciun. Copiii stau cu sfială și așteaptă sunetul clopoțelului, care le vestește sosirea Ingerului. Eu, în întunerecul odăii din fund, prin rugăciuni ferbinți mă grăbesc a cere dela Atotputernicul ceace ne lipsia: suflet vesel familiei întregi, în această seară de Crăciun, spre mântuirea noastră și lauda Lui.

Clopoțelul din odaia cu pomul de Crăciun, sună. Întru eu. Întră copiii. Toți ne punem în genunchi și ne rugăm. Apoi ne sculăm, cântând troparul Nașterii Domnului și câteva colinde. Dar toate mergeau sarbed, ca dela oamenii cu sufletul abătut. Se împărțesc daruri copiilor. Toți stau însă tăcuți și liniștiți, parcă și copiii ar fi coplesțiți de gânduri, cu toate jucăriile aduse în belșug chiar din Budapesta.

În jurul casei, marea albă de zăpadă încovoia crengile arborilor din parcul ce încunjura locuința, pe o întindere de vr'o 4 jugăre, în mijlocul unei moșii de peste 60 jugăre.

Pe lângă casă și peste întreg ținutul, până departe, domnește o tăcere adevărat sărbătorească. Numai stelele licăresc a taină și parcă ne șoptesc din zarea lor tremurândă: »Stați numai, stați...!«

Nu trec 10 minute dela împărțirea darurilor aduse de Moș-Crăciun, și deodată se

aude un zgomot mare la ușa de sticlă a coridorului închis în sticlă.

Eșim cu toții, să vedem ce e? Și iată minunea: o pasăre sdravănă stă pe tufa încovoiată de zăpadă, în fața ușii de sticlă! Soție-mea apucă pasărea în brațe, o duce în casă, o pune jos în mijlocul odăii. Era o curcă albă-cenușie, bine desvoltată, cu niște pene ca de fildeș (os de elefant), curate ca zăpada de afară. Sta și privia cu înțelepciune de om, fățându-și trupul elegant, ca o princesă...

Servitoarea noastră era din orașul Bichiș. Văzând curca, numai decât începu: Szebb a pulyka mint a páva... szebb, szebb! (Mai frumoasă e curca decât păunul... mai frumoasă!) La aceste cuvinte, curca începea a se învârti în stânga, în dreapta cu multă eleganță. Când servitoarea întorcea cuvintele: Szebb a páva mint a pulyka... szebb, szebb (mai frumos e păunul decât curca... mai frumos, mai frumos) curca noastră nu mai făcea nici o mișcare, ci parcă rămânea supărată. Atunci începu soție-mea să o mângâie: szebb a pulyka mint a páva... și curca se surcea de două-ori spre stânga, de două-ori spre dreapta, atât de grațios, de nici o dănuitoare din lume nu ar fi putut-o întrece... Curca juca minunat. De nimic nu asculta, decât de cuvintele de laudă...

În acest timp, copiii stăteau să o soarbă cu ochii. Au uitat de daruri. Au uitat de mângâiere. Au uitat de culcat. Numai un răs și voe

*) Fost director al Școlii de agricultură din Geoagiu, despre moartea căruia am scris într'un număr mai vechiu.

părător al lumii, mielul lui Dumnezeu, celce a venit să ridice păcatele lumii, să-i zică odată: »Saul, pentru ce mă prigonești?«, și Saul a căzut cu fața la pământ, s'a dus la locul unde i-a poruncit Domnul, s'a botezat, a devenit creștin, și nu numai că n'a mai păcatuit, dar s'a făcut apostolul neamurilor.

Și pe noi ne-a întrebat Domnul, prin preotul său, la sf. Botez: »Lapezi-te de satana?« și »Lăpădatu-te-ai de satana?«, iar noi, prin nănașii noștri, am răspuns: »Lăpădu-mă, lăpădatu-m'am«. Și apoi, ca mai sigur să fie Domnul de întoarcerea noastră, ni-a mai uns, tot prin preotul său, și cu Crismă, adevărat cu sf. Mir, pecetluind prin aceasta și mai mult darul Spiritului Sfânt care se revărsase în inimile noastre, — dar noi iarăși ne-am întors la satana, și am desbrăcat haina curată a sufletului nostru, primită în Botez, și ne-am împreunat cu el.

Ce e drept, ne-am dat mai târziu iarăși seama despre nebunia noastră, și ne-am spovedit și cuminecat, dar apoi iarăși ne-am împreunat cu vechiul nostru povățuitor și prietin, cu satana. Și acest povățuitor și prietin rău, ne-a sfătuit să nu prea urmăm poruncile bisericii, ci să ne întoarcem mai bucuros ochii spre plăcerile lumii acesteia, cari sunt atât de ademenitoare.

Cuvinse-se însă una ca aceasta? Pavel nu așa a făcut, nici Petru și nici Magdalena. Ei bine, dacă așadară dorim să nu fim numai cu numele, ci și cu fapta, creștini, să ne întoarcem, ca și Pavel, din toată inima, către Dumnezeu, și să nu ne lăsăm ademeniți de diavolul, care umblă „ca un leu răonind, ca să ne înghiță».

IULIU MAIOR.

S'a călugărit cea mai bogată Japoneză. Fata de 25 de ani a celui mai bogat baron japonez, Rinkichi Kawada, a primit înainte cu câteva săptămâni sfântul Botez, încreștinându-se, și apoi a intrat în mănăstirea călugărilor trapiste din Hokkaido (Japonia).

Deschiderea Parlamentului

Precum scriam în numărul trecut al gazetei noastre, casa țării s'a deschis în ziua de 15 Octombrie. În această zi, la ceasurile 12, din curtea Palatului Regal au pornit două carete strălucite. În cea dintâi ședea Alteța Sa Prințul Nicolae, singur. În a doua veniau Patriarhul Cristea și d. Buzdugan, ca ceilalți membri ai Regenței. Înaintea și în urma trăsurilor de gală erau trupele de onoare din regimentul de escortă regală.

Caretele cu Regenței s'au îndreptat pe Calea Victoriei, printre sute și mii de privitori, spre Dealul Mitropoliei, unde se află Parlamentul. Acolo așteptau deputații, senatorii, miniștrii și trimișii țărilor străine. Sus în balcoane sau coruri, cum li-s'ar zice, foarte multe doamne ca privitoare.

Membrii Partidului Național-Țărănesc nu sunt de față. Singur generalul Averescu face »opozitia«. Liberalii cuprind și scaunele goale ale Național-Țărăniștilor.

După ceasurile 12 cu vre-o 10 minute, directorul Camerei se arată în ușa de gală și vestește:

— Vine înalta Regență.

Cel dintâi se arată Prințul Nicolae, în uniformă de ofițer de marină, apoi Patriarhul și d. Buzdugan. Prințul cetește cu glas înalt și foarte respicat »Mesagiul» sau cuvântul Regenților către țară, sau, mai bine zis, cuvântul pe care de obicei îl face guvernul și numai îl cetește domnitorul sau, ca acum, unul dintre Regenți. Iată Mesagiul, îl dăm în întregime, în celea ce urmează:

Mesagiul Inaltei regențe.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

În clipa în care se deschide prima sesiune ordinară a Corpurilor Legiuitoare de sub Domnia M. S. Regelui Mihai I, în chip firesc gândul tuturor se îndreaptă cu evlavie și cu recunoștință către Regele Glorios dispărut din mijlocul nostru. Figura Lui se desprinde tot mai măreață deasupra vremurilor de luptă și de jertfă din care a ieșit România întregită de astăzi, și în fața memoriei Sale Slăvite plecăm frunțile noastre îndurerate, cu speranța nestinsă în sufletele noastre, că pe trăinicia operei Sale nepieritoare. Urmașul Său va putea să se reazime ca să desăvârșască și să desvolte consolidarea Scumpei Noastre Patrii.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Într'adevăr, misiunea Domniilor Voastre este să desăvârșască și să desvolte consolidarea României întregite. După sforțările făcute în ultimii ani și după rezultatele obținute, munca Domniilor Voastre este desigur ușurată, dar nevoile Țării sunt atât de numeroase și vitregia trecutului a fost atât de cumplită încât greutățile nu pot fi învinse decât printr'o muncă continuă și stăruitoare și prin urmărirea de aproape în aplicațiunea lor a legilor votate.

În acest spirit Guvernul înțelege, împreună cu Domniile Voastre și cu ajutorul tuturor bunilor români conștienți de însemnătatea zilelor pe cari le trăim, să îndeplinească înalta misiune de temeinică reclădire ce revine generațiunii actuale.

bună! Ceilalți căseni ne credeam într'un teatru, cu scene neobișnuite, veseli și mirați de curca minunată!

Am îmbiat-o cu mâncare, ba copiii și cu jucării. Nimic nu a primit. A fost fericită, că ne-a înveselit seara de Crăciun!

După miezul nopții am slobozit-o afară. Dimineața nu am mai găsit-o. Nu știm de unde a venit. Nu știm unde a mers. Fie lăudat bunul Dumnezeu, care ne știe înveseli în mod nevisat!

GAVRIL TODICA.

Alt semn despre puterea rugăciunii.

— Scrisoarea unui cetitor al gazetei noastre. —

Onorată Redacție, Avem onoarea a Vă ruga, să binevoiți a pune în foaie celea ce urmează mai jos.

Subsemnatul, când cu rezebelu, în 1917 fiind pe frontul românesc dela Oituz, căpătăssem un concediu de 8 zile, după răglământu cătănesc. Însă eu, luându-mă cu ai mei și cu năcazurile deacasă, n'am stat numai 8 zile la »urlaub«, precum aș fi avut cădintă, ci 25 de zile. Și când m'am întors la slujba mea, am stat la raport la Domnu Căpitan și mi-a dat pedeapsa cuvenită pentru că am rămas peste termen acasă. Mi-a spus Dom' Căpitan, că alt

ștrof nu-mi dă, decât că, până ține rezebelu, eu alt urlab nu mai capăt.!

Când a fost în 1918, în Mai 15-lea, întreg regimentu am trecut în front la Italia. Și, după ofensiva cea mare din Iulie, au început a se da concedii la ficiori. Toți mergeau la raport și se cereau acasă, să-și mai vadă părinții, frații, surorile și neamurile, numai eu singur ba, că pentru mine era închis concediu pentru totdeauna. Eu nici n'am avut îndrăzneală, să mă mai arăt la raport, pentru așa ceva.

Îndrăzneală spre a cere concediu nu aveam nici din altă privință, căci, la trupa unde slujiam eu, erau tot Unguri. Români doi sau trei. Și, atunci, ofițerii unguri aveau mare mânie asupra Românilor.

Eu n'am avut ce să fac, ci tăceam și răbdam. Și când a intrat postu Maicii Domnului, cel de două săptămâni, mi-am căutat un loc potrivit pentru a mă putea ruga la Maica Preceasta. Și mergeam acolo în toată ziua, odată sau de două ori și, ingenunchind și făcând mătâni, mă rugam din carte cu umilință și cu ardoare:

— »Bucură-te Maica desnădăjduiților și a întristaților, folositoarea neamului omenescl! Ajută-mi și mie robului tău, ca'n ziua de Sântă-Mărie să-mi deie și mie mai marii drumu la urlab pe 21 de zile.!»

Și, după ruga mea, cu mare minune m'a invrednicit Preacurata. Căci, când a fost în ziua de Sântă-Mărie, la ceasu 8 dimineața, iată, fără

veste, m'a chemat Domnu Căpitan la dânsul și mi-a zis:

— »Să te gătești și să pleci la urlab pe 21 de zile! — așa cum îmi cerusem eu dela Maica Domnului. Cererea mea s'a împlinit, și cu și mai multă ardoare și umilință i-am mulțămîit.

Ceia ce azi suferim și suntem în năcazuri, să cădem, și cu fața udată de lacrimi, să cetim rugăciunile Maicii Domnului, că de folos sunt oricărui creștin, măcar mulți sunt cari disprețuese ajutorul și cartea cu rugăciuni a Maicii Domnului pentru îngămfarea lor cea nesocotită.

Iar eu zic, că toți căți vor primi acestea cuvinte în inimile lor, Maica Bunului Dumnezeu să le îplinească cererile, precum mi-a împlinit-o și pe a mea, când am fost în bătaie, la Italia.

Jimbor, jud. Someș, 23 Septembrie 1927.

Petru Dan Fratian,

fost în Regt. de artilerie nr. 164, Bateria 2.

Și la Belgrad și la Roma a fost cutremur. După cutremurul de pământ dela Viena, la câteva zile s'au simțit trei cutremure de pământ și la Belgradul Serbici. Cele două din urmă au fost destul de puternice, dar pagube n'au făcut, decât spaimă și mici crepături de pereți. Tot cam așa cutremur s'a simțit și la Roma.

România și țările străine.

Politica externă a României, dominată de perfectă concordanță care există între interesele românești și interesele europene, are ca scop constant menținerea păcii. Indisolubil legată de aliații ei, colaborând cu toate țările cari urmăresc acelaș scop, România nu pregetă să ajungă la raporturi din ce în ce mai bune și mai amicale cu toate Statele, fără deosebire, în cadrul tratatelor existente.

Acțiunea întreprinsă de Societatea Națiunilor în domenii atât de variate constituind un factor însemnat pentru apărarea păcii între popoare pe temelia solidarității internaționale, România a participat la toate lucrările Societății Națiunilor și va examina cu simpatie și atențiunea cuvenită rezultatele la cari aceste lucrări vor conduce.

Orânduirii din lăuntru.

Va trebui să dați tot sprijinul Domniilor-Voastre îmbunătățirilor pe cari experiența le va arăta necesare legii de unificare administrativă.

O bună administrație se razimă nu numai pe un corp de funcționari destoinici și pe un control sever al activității lor, dar și pe neîntrerupta întărire a instituțiilor cari asigură descentralizarea ei.

Când energiile din toate părțile țării se vor putea manifesta, când vor simți că a lor este răspunderea bunei gospodării și a chibzuitei întrebuințării a mijloacelor financiare de care dispun, viața comunală și județeană va deveni o realitate și va putea da bogate roade pentru întreaga dezvoltare a țării.

Luminarea celor mulți.

România întregită trebuie pusă în măsură, să aducă toată partea ei de contribuțiune la opera de civilizație a lumii.

Insușirile poporului român îi îngăduie să aspire la o cultură care să ne ducă la realizarea acestei înalte misiuni pașnice și creatoare.

În acest scop Guvernul va căuta să îndeplinească tot ce poate contribui la promovarea și la sporirea culturii generale în țara noastră.

Această operă comportă eforturi în toate direcțiunile pentru asigurarea dezvoltării însușirilor sufletești și intelectuale ale poporului.

Complectarea activității din anii trecuți pentru răspândirea luminii la sate, neîntrerupta propășire a diferitelor ramuri ale învățământului teoretic și practic și grija ce trebuie să purtăm învățământului superior — focarul de unde se alimentează viața științifică și literară a unui popor, — va chezașul, alături de cultura generală din afară de școală, rolul civilizator al Neamului nostru.

Statul față de biserici.

Bisericile tuturor confesiunilor pot fi încredințate că, potrivit literei și spiritului Constituției, Statul român va avea față de ele tradiționala sa sollicitudine. Ca o primă dovadă a acestor preocupări veți avea în sesiunea actuală a vă rosti asupra legii menită să statornicească regimul general al cultelor.

Alături de grija de înălțarea sufletească trebuie să avem și grija de sănătatea trupeză a poporului nostru.

Guvernul se va strădui să facă sacrificiile posibile pentru îmbunătățirea condițiilor sanitare și pentru educația fizică.

Micile gospodării.

Reforma agrară fiind astăzi înfăptuită prin trecerea marelui proprietăți în stăpânirea țărănimii, urmează acum să se dea miciei proprietăți temeinica ei organizare economică, așa

incât să poată îndeplini chemarea ei în viața rurală și să fie totodată și un factor real de progres și de bogăție în economia noastră națională.

Prin dezvoltarea activității Camerelor de agricultură, cari trebuie să devină organe de descentralizare ale Ministerului, printr'un învățământ tehnic cât mai răspândit, prin clasarea sistematică a cerealelor, prin organizarea exportului de produse și de vite, prin înlesnirea mijloacelor de credit, țărănul nou împroprietărit va putea trage toate foloasele de pe ogorul său, iar țara va regăsi echilibrul ei de producțiune, un moment sdruncinat.

Cooperația.

Întru atingerea acestor scopuri cooperația este menită să aibă o covârșitoare înrăurire și de aceea codul cooperației și o bună organizare financiară a întregii mișcări cooperative sunt nevoi a căror rezolvare este grabnic și imperios cerută.

Ministerele și slujbașii.

Azi când noile temelii constituționale au fost statornicite, când deosebite legi au hotărât atribuțiunile administrațiilor locale și profesionale și au dat îndrumare activității economice a statului, trebuie să desăvârșim normalizarea și unificarea printr'o nouă organizare a diferitelor Departamente rămase încă în cadrul vechei organizații de Stat, pentru a le pune în măsură să răspundă nevoilor sporite ale României întregite.

În acest scop guvernul vă va supune în cursul acestei sesiuni chiar mare parte din legile de reorganizare ale diferitelor ministere, pentruca bugetul din 1929 să poată fi apoi întocmit în cadrul noilor condițiuni. Pe temeiul acestei reorganizări se va putea stabili și regimul normal al funcționarilor publici, care să răspundă deopotrivă nevoilor lor și intereselor generale ale statului.

O mai bună organizare a serviciilor, o împărțire mai judicioasă a personalului, legată de o muncă mai rodnică, ne vor permite să ajungem cât mai curând la țelul final: Un corp bine pregătit de funcționari, în număr necesar, bine retribuit, care să-și închine întreaga activitate serviciilor publice.

Normalizarea economiei financiare publice nu se poate însă desăvârși dacă principiile unei bune organizări nu se vor întinde și asupra administrațiilor locale și organelor profesionale.

Controlul banului țării.

Paralel cu complectarea noilor legiuri va trebui să se precizeze politica lor financiară, pentruca, pe deoparte, prin sporirea mijloacelor lor materiale să li-se dea puțința unei activități mai întinse și, pe de alta, printr'o mai bună împărțire a sarcinii, să punem pe cetățeni la adăpostul suprapunerii dărilor. Veți avea deci să cercetați deodată cu legiurile fiscale necesare pentru complectarea unificării și pe acelea cari vor hotărâ politica financiară a administrațiilor locale și a organelor profesionale în cadrul politicii generale a Statului.

Reorganizarea tuturor serviciilor publice, sporirea activității și mijloacelor lor impun și mai mult grija unei bune gospodării bănești și organizarea unui control mai repede și mai de aproape al banului public.

Acest control este necesar nu numai pentru a înlătura cât mai curând unele slăbiciuni lăsate de timpurile grele prin cari am trecut, dar și pentru a pregăti o cât mai bună folosire a mijloacelor pe cari creditul le poate procura de aici înainte.

În cursul acestei sesiuni va trebui să examinați prin urmare unele legiuri întocmite

în acest scop ca: Legea contabilității generale publice, legea reorganizării Curții de conturi, pentru ca ea să-și poată îndeplini rolul dat prin noua Constituție, și legea organizării Ministerului de Finanțe, organ ajutător al controlului fixat prin aceste legiuri.

Sforțările făcute până acum pentru consolidarea situației noastre financiare prin propriile noastre mijloace, precum și cunoașterea din ce în ce mai temeinică a situației noastre reale, încep să întărească creditul nostru în afară. De aceea va trebui ca mai mult decât oricând să veghem la păstrarea rezultatelor dobândite și la desăvârșirea operei îndeplinite.

Numai printr'o astfel de politică și prin continua dezvoltare economică a țării vom putea curând în mod normal și fără sguduire ajunge la soluția definitivă a chestiei monetare.

Soarta muncitorilor.

Cu cât viața economică a țării devine mai însemnată cu atât se cuvine să fie mai vie grija pentru nevoile claselor muncitoare.

Codul muncii și în genere toate măsurile de natură să îmbunătățească și să ocrotească soarta muncitorimii vor găsi desigur pe lângă Domniile-Voastre interesul și sollicitudinea cuvenită.

Avem convingerea că îmbunătățirea finanțelor publice va permite să accelerăm înzestrarea țării cu lucrările publice necesare vieții noi a României de astăzi. Încurajarea ce se dă industriei și agriculturii, înlesnirile ce trebuie să asigurăm comerțului și, în fine, adaptarea mijloacelor de transport actualelor condiții ale țării ne vor da o stare de propășire potrivită cu bogățiile noastre naturale.

Legi deopotrivă pe toată țara.

Opera de unificare nu va fi temeinică atât timp cât vom continua să trăim sub legiuri deosebite. O mai grabnică unificare legislativă se impune deci. Fără a turbura raporturile de drept privat consfințite prin tradiții seculare, se vor putea totuș spre folosul obștesc supune chiar de pe acum delibărării Domniilor-Voastre codul penal și codul de procedură penală.

Pentru oștire.

Armata noastră disciplinată și vitează a știut în toate împrejurările să-și îndeplinească datoriile față de Coroană și față de Țară. Se cuvine s'o înconjurăm cu aceeaș dragoste cu care Regele Ferdinand și Regele Carol au înconjurat-o dealungul Domniilor Lor și să veghem în fiecare clipă ca s'o punem în măsură să răspundă chemării sale.

De aceea nu ne îndoim că Domniile-Voastre, interpreți credincioși ai simțimentelor țării față de oștirea ei, veți fi stăpâniți de aceeaș patriotică grijă ori de câte ori va fi nevoie a se vota măsuri privitoare la organizarea, la înzestrarea și la buna ei stare materială,

Domnilor senatori,

Domnilor deputați,

Insuflețiți de aceste simțiminte și de aceste griji, suntem siguri că munca Domniilor-Voastre va fi rodnică spre binele și înălțarea României și rugăm pe acel Atotputernic să binecuvinteze lucrările acestor Adunări.

În numele Majestății Sale Regelui Mihail I.

Declarăm deschisă sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare.

Nicolae, Principe al României.

Miron, Patriarh al României.

Gh. Busdugan.

Urmează iscăliturile domnilor Miniștrii.

Di Iuliu Maniu dat în judecată.

După alegerile generale de astă vară dl Maniu a fost întrebat de un gazetar, ce părere are despre alegeri. D-Sa a declarat, și gazetarul a scris la gazetă, că o seamă de judecători și-au uitat de datorie și au influențat rezultatul alegerilor. O seamă de judecători dela Sibiu s'au aflat jigniți de spusele dlui Maniu și l-au dat în judecată. Dl ministru al justiției Stelian Popescu și întreg guvernul s'a învoit la aceasta.

Astfel dl Iuliu Maniu a fost chemat zilele trecute în fața judecătorului de instrucție dela tribunalul din Cluj, care l-a întrebat, dacă susține cele ce s'au scris în articolul acela de gazetă. Dl Maniu a spus că susține tot ce e scris la gazetă de ziaristul acela, și-și ia toată răspunderea pentru ele. A cerut deci ca tribunalul să aducă în fața tribunalului dosarele (toate actele) alegerilor din județele Alba, Sălaj, Turda, Hunedoara, Sătmar, Sibiu, Caraș, Bihor, Arad și Maramureș. Pe martori îi va anunța în cursul cercetărilor.

Se pregătește deci din partea guvernului o goană împotriva dlui Maniu, despre care cele mai multe gazete așa spun, că numai cu biruința dlui Maniu se poate găta.

In Ardeal e mai bine ca la Budapesta.

Asta o spun ungurii ardeleni cari s'au săturat de binefacerea Ungariei și se întorc „acasă“.

De curând a sosit la Cluj o doamnă ungueroaică, dintre acelea, cari, după intrarea armatelor române în Ardeal, »nepuțând suferi mirosul de opincă valahă« — vorba lor — s'au »refugiat« în Ungaria cu familii cu tot, nădăjduind că acolo va găsi »Canaanul« din Biblie. Dar s'au înșelat amar. Căci la Budapesta, după cele dintâi părăzi și sărutări patriotice, refugiații din Ardeal au fost așezați să locuiască în vagoane de marfă prin celea gări, iar după vre-o trei ani de asemenea trai au fost îmbulziți prin școli și prin căzărmi.

Doamna care a sosit acum la Cluj, întorcându-se după 7 ani de fericire din Ungaria, când a văzut iarăși plaiurile Ardealului, au pornit-o lacrimile de bucurie. Și, întrebată fiind de niște gazetari, că de ce s'a întors, a răspuns:

— Am venit în Ardeal, că aici și-se îmbolnăvesc și oamenii sunt mai calzi la inimă, mai buni și cu mai multă recunoștință față de trecut. La Budapesta ne-am simțit singuri și părăsiți. Bărbatul meu din zi în zi se făcea mai tăcut și trist. S'a îmbolnăvit sufletește, apoi din această boală a trecut în betesuș trupesc și s'a stins, părăsit de toți prietini hangoși de mai înainte.

Vorbind așa, doamna lacrima de bucuria revederii Ardealului!

Papa va căpăta ieșire la mare.

Precum se știe Preasfinția Sa Papa dela Roma locuiește în palatul numit Vatican, care cu grădinile sale, alcătuiește așa numita »Țară a Papei«. Acolo statul italian nu are nici un amesc și soldații Italiei nu pot pune piciorul în Vatican, unde Papa are drepturi de domnitor și o mică armată pentru ordine și paza casei.

Acum este vorba ca Preasfințitul Părinte al creștinătății să capete dela statul italian o limbă de loc dela Va-

tican până la Ostia, la mare, pe unde țările creștine catolice să poată merge la Papa deadreptul, fără să mai treacă peste pământul Italiei. În chipul acesta Papa n'ar mai fi ca un prizonier în casa sa, ci ar putea ieși din Vatican, să cerceteze pe credincioșii săi din alte țări, după trebuință.

Precum arată gazetele străine, Mussolini, ducele Italiei, n'ar fi străin de acest gând, și dorința Papei va găsi o deslegare pașnică și mulțumitoare prin toate țările catolice.

Câți preoți catolici sunt în lume.

Numărul preoților catolici din lumea întreagă este de 312 mii, dintre cari 200.524 trăiesc în Europa.

S'au redus taxele de export în vite.

Văzând sfatul miniștrilor că taxele de export la vite sunt prea mari, și că de aceea nu se mai exportează vitele noastre în străinătate, și dimpotrivă se tot ieftinesc la noi în țară, a hotărât să reducă taxele de export la vite. Și anume, la vitele mari, afară de cai, s'au redus taxele de export dela 2000 lei la 1000. Pentru porci dela 300 la 150 lei pe cap. Pentru oi dela 100 la 50 pe cap, pentru berbeci dela 50 la 25. Tot așa s'au redus taxele de export și la bucate.

Prin aceste reduceri exportul nostru se va mări, și astfel vitele, porcii și bucatele se vor mai scumpi, așa că țaranul nostru va răsufla iară mai ușurat.

Nu mai este clasa IV. la trenuri.

Statul miniștrilor a șters clasa a patra dela trenurile de persoane, și anume cu ziua de 1 Ianuarie 1928. În schimb a ieftinit călătoria de clasa III, în călătoriile mai scurte de 60 de kilometri.

Din om însurat, arhiepiscop și cardinal. Înainte cu câteva săptămâni și-a închis ochii pentru vecie cardinalul arhiepiscop de Toledo, Henry Reigy Casanova, în vârsta de 68 ani. El s'a născut la Valencia și a studiat mai întâi teologia, dar după aceea s'a înscris la drepturi și s'a făcut avocat în Valencia. Ca avocat s'a căsătorit cu o verișoară dulce de a sa, așa că a trebuit să ceară dispensă dela însuși Papa dela Roma. Din această căsătorie se născură doi feciori, cari însă au murit dimpreună cu mama lor, în anul 1885, când a fost colera cea mare.

După moartea soției și a amânduror copii ai săi avocatul Casanova a intrat iară în seminar, și după un an de școală s'a sfințit de preot. Ca preot s'a pus pe lucru și a învățat așa de mult, încât la anul 1904 ajunge rector al universității din Madrid. Nu peste mult Papa îl numește arhiepiscop la Valencia și mai târziu la Toledo, și apoi îl face și cardinal. A fost unul dintre cei mai învățați episcopi ai Spaniei.

Mersul trenurilor. În sosirea și plecarea trenurilor cari trec prin gara Blaj nu s'a făcut la 15 Octomvrie nici o schimbare. Așadar toate trenurile noastre pleacă și sosesc ca și mai înainte.

Controlor aruncat din tren. În trenul care mergea Luni trecută dela Oltenița spre București controlorul de bilete a cerut dela niște tineri biletele de călătorie. Aceștia însă, în loc să-i dea biletele, l-au aruncat din tren, așa că bietul controlor și-a rupt un picior și s'a lovit rău la cap, rămânând în nesimțire. L-au dus la spital, iar pe derbedei a început a-i urmări poliția.

Pedespsa lui Dumnezeu. Am arătat și noi cum i-au omorât Americanii în scaunul electric pe cei doi bolșevici italieni. Nici unul dintre ei n'a voit să se împărtășească înainte de moarte, și au cerut ca trupurile lor să fie arse după moarte. După ardere neamurile amânduora le-au adus cenușa acasă. Fratele unuia dintre ei, Luigi Vanzetti, a cerut acuma dela episcopul catolic din Milano (Italia) voie, ca să-l îngroape pe frate-so în cripta familiară, și să-i facă părăstas. Episcopul însă nu i-a implinit cererea, fiindcă nu s'a spovedit înainte de moarte și a cerut să fie ars. Luigi Vanzetti s'a dus atunci la Roma și a cerut voie dela însuși Papa, dar nici acolo n'a fost mai norocos, căci Papa, deși cu multă durere, nu i-a implinit rugarea.

L-a omorât porumbul. În comuna Sároszentágota din Ungaria plugarul Ökrész István a pus o grămadă mare de porumb nesfărmat pe podul casei. Zilele trecute Ökrész era singur în casă, când deodată a căzut pe el podul casei și l-a omorât. Pe când au ajuns servitorii să-l desgroape, era mort de mult.

Iarăși aruncă foc un vulcan din Japonia. Miercuri dimineața cel mai mare vulcan (munte aruncător de foc) al Japoniei a început să arunce foc din măruntaiele sale. Începutul s'a făcut cu un groaznic cutremur de pământ și cu o detunătură nemaipomenită, apoi s'a ridicat deodată o limbă groasă de foc, care se părea că nu se mai oprește până-n ceriu. Numai după câteva minunte a început să cadă foc pe pământ, nimicind tot ce se afla în jurul muntelui. Oamenii din jur fug, mâncând pământul, iar cerul e acoperit de nori de fum, așa că nu se mai văd nici soarele nici luna nici stelele, numai limba aceea groaznică de foc.

Ger mare în Rusia. Un ger neobișnuit pe vremea aceasta domnește în Rusia de mijloc, de câteva zile. La Moscova frigul este de 6 grade Celsius sub zero, și în toată partea de mijloc a căzut zăpadă și ninge mereu.

Clipsele din urmă ale unui ucigaș. Zilele trecute a fost spânzurat la Olmütz (Cehoslovacia) ucigașul-hoț Martin Lecian. Cu câteva zile înainte de moarte Lecian era ca turbat, și până și pe păzitori i-a rugat, în genuchi, să-l scape cumva de moarte. În prezua morții s'a liniștit, dar în noaptea din urmă a fost foarte neliniștit. Pipa într'una, și când păzitorul l-a făcut atent, că ar fi bine să doarmă puțin și să se odihnească, el i-a răspuns: »Voiu avea eu destulă vreme de odihnă în iad«. De cină a cerut carne friptă în ou și presărată cu făină, și salată de cartofi. A mâncat-o toată. După cină s'a tot plimbat prin camera sa de închisoare, până dimineața, și numai odată a vorbit, întrebându-l pe unul dintre păzitori, dacă va fi spânzurat pe furci nouă ori vechi. Nu a lăsat la sine nici pe rudeni și nici pe preotul. Ajuns sub furci, s'a lăsat ca să-i lege mâinile. Atunci gădele i-a aruncat frânghia după grumaz, iar servitorul i-a aruncat scaunul de sub picioare, după ce i-a acoperit capul. O horcăitură prelungă, și după trei minute medicul a constatat moartea.

Boala copiilor se tot întinde. Zilele trecute s'a ivit un caz de paralizie infantilă, — boala aceea foarte primejdioasă și îngrozitor de lipicioasă a copiilor despre care am scris la vremea sa, — la un elev din clasa V-a a liceului „Șincai“ din București. Ministerul instrucțiunii a închis numai decât întreg liceul.

Tot din pricina acestei boale s'a amânat și deschiderea școlilor populare până la 1 Noemvrie.

Noi timbre poștale. Direcțiunea P. T. T. (Poștelor, Telegrafelor, Telefoanelor) a hotărât să tipărească noi timbre poștale, cu chipul M. S. Regelui Mihai I. Noile timbre poștale se tipăresc la noi în țară, și se vor pune în circulație după 20 Ianuarie, adică îndată ce va trece jalea de 6 luni a țării pentru răposatul Rege Ferdinand I.

Zăpadă pe munți. Pe munții Lăpușului a nins zăpadă mare, tot așa e zăpadă și pe la Predeal și prin aproape toți munții. De aceea s'a și răcit vremea atât de mult.

Franța și bolșevicii. Francezii au băgat de seamă, că de o vreme încoace tot mai multe turburări se fac la ei în țară. Au început să caute după pricină, și au aflat, că însuși ministrul Rusiei în Franța, dl. Rakovski, este celce turbură apele poporului francez. Urmarea a fost, că s'au rugat de guvernul bolșevic să-l recheme pe Rakovski și să le trimită alt ministru, că dacă nu, rup orice legături cu Bolșevicia. Guvernul bolșevic n'a avut încotro, l-a rechemat pe Rakovski și în locul lui a numit pe unul altul.

Sămânța aruncată de Rakovski însă a început a încolți. Dar Francezii au băgat de seamă și au scos afară din țară, numai zilele trecute, nu mai puțin de 162 de bolșevici.

Tren atacat cu pietri. Răul obicei dela noi din țară, de a ataca trenurile cu pietri, s'a repețit din nou în ziua de 9 Oct., când, nu se știe cine, a atacat cu pietri, la ieșirea din gara Florești, trenul Nr. 4160. Din fericire nu s'a spart decât un singur geam dela vagonul poștal.

Mașină de inotat. Dl. dr. M. Popescu din București a făcut o mașină de inotat, cu ajutorul căreia oricine, chiar și dacă nu se pricepe de loc la inot, poate inota oricâtă vreme. Mașinaria este un fel de mânusi și ciorapi, cari fac mâinile și picioarele omului asemenea picioarelor de gâscă, adică cu peliță de inot. Proba de inot a făcut-o înaintea mai multor domni dela București, cari au rămas uimiți de minunăția dlui dr. M. Popescu.

Sârbii încep să ne întrecă. Zilele trecute s'a așezat piatra fundamentală la fabrica de bătut și tipărit banii din satul Topcider de lângă Belgradul Serbiei. Această fabrică este cea dintâi fabrică de bani în Balcani. Și ca să ne întrecă și mai mult, au început să facă un mare pod peste Dunăre dela Belgrad la Pancevo. Acest pod va costa 300 milioane dinari.

O aducere aminte tristă. În ziua de 12 Octomvrie s'au împlinit 150 ani, de când Turcii au răpus mișelește, tăindu-i capul, pe domnul Moldovei Grigore Ghica Vodă. Cauza a fost, că el a protestat din toate puterile sale, când Austria ni-a răpit Bucovina. Protestul

său așa a fost de tare, încât s'a auzit la înalta poartă din Constantinopol, iară sultanul l-a trimis pe un increzut al său, ca, viu ori mort, pe Grigore Ghica Vodă să-l ducă la Constantinopol.

Trimisul sultanului a mers la Iași, s'a făcut că e bolnav, și l-a chemat pe Domnul Moldovei la patul său. Iar când acesta a intrat în casă, turcul a zis odată cuvântul „tabac“ și vreo 30 de ieniceri turci l-au cuprins pe Domnul în mijlocul lor. Grigore Ghica Vodă însă nu s'a speriat, ci a scos sabia și s'a luptat vitejește până la moarte. După ce a fost omorât, turcul cel fărădelege i-a tăiat capul, și l-a dus la Constantinopol, arătându-l sultanului.

Elevii n'au voie să se ducă la cinematograful și teatru. Ministerul instrucțiunii a dat un ordin tuturor prefecturilor de poliție precum și inspectoratelor școlare, ca să nu îngăduie nici unui elev intrarea în cinematografe și teatre. La caz că polițiștii ar afla pe vre-un elev în astfel de locuri, să-l dețină, să-l ducă la direcțiunea școlii unde învață, iar aceea să-i dea numai decât drumul din școală.

Această măsură aspră a Ministerului instrucțiunii o aducem și noi la cunoștința părinților, ca să știe, ce le pot păți copiii neascultători.

Ministrul Albaniei la Praga, omorât. Într'o cafenea din Praga se afla în seara de 14 Octomvrie ministrul Albaniei la Praga, dl. Terna Beg. Pe la ora 10 s'a sculat, să-și ia pălăria și să plece acasă. În clipita aceea un student albanez cu numele Alkibiades Beby i-a tras, pe la spate, 2 focuri de revolver. Ministrul s'a prăbușit într'un lac de sânge. Dus la spital el a murit pe drum.

Un chelner a arestat pe studentul ucigaș și l-a predat poliției, unde a declarat, că e de 4 zile la Praga și că a venit anume ca să-l omoare pe Terna Beg, care ar fi păcătuit mult împotriva poporului albanez.

Cine a sburat la înălțimea cea mai mare. Până acuma o doamnă engleză, anume Lady Boyley a sburat cu aeroplanul la înălțimea cea mai mare, adică la 17.283 picioare. În ziua de 9 Octomvrie însă a întrecut-o altă englezoaică, și anume dna Elliott Lynn, care a sburat la o înălțime de 19.000 picioare, și astfel ea se poate lăuda că a întrecut pe toată lumea.

Directorul închisorii Yăcărești arestat. Dl. Mihail Stănescu, directorul închisorii Yăcărești din București, a fost arestat în propria sa închisoare, pentru că s'a dovedit că a furat. Ca să nu-i fie urât, au mai fost închiși lângă el și cei doi funcționari ai lui.

Un fost ministru chinez se călugărește. Dl. René Lu-Teng-Ciang, fost ministru președinte în China, s'a călugărit, intrând în ordinul benedictinilor, într'o mănăstire din Franța.

Când l-au îmbrăcat de călugăr, au fost de față ministri Chinei la Paris, Bruxelles (Belgia) și Lisabona (Portugalia), precum și toate neamurile fostului ministru președinte, care prin aceasta și-a luat rămas bun pentru totdeauna dela viața pământească.

Fată, dusă cu sila la asentare. În Dalmația foarte multe fete au numele de Enea. În Italia în schimb acest nume nu-l au decât feciorii, fiindcă însuși Enea a fost tatăl poporului român. Când în anul 1919 Dalmația a trecut la Iugoslavia, mulți italieni din Dalmația au trecut în orașul Pola, ca să trăiască în

Italia și nu în Iugoslavia. Intre aceștia se afla și fata de 20 ani Enea Mattessich.

Când Italianii au făcut listele de recrutare, pe Enea Mattessich au trecut-o drept fecior și i-au trimis o țidulă, ca să se prezinte la recrutare. Fata n'a mers însă la recrutare, pentru că era lucru învederat că este greșală la mijloc. Iată însă că în ziua următoare poliția a încunjurat casa fetei și a voit s'o aresteze. Mare le-a fost mirarea când au aflat-o îmbrăcată de fată. Cu toate acestea au dus-o la poliție, unde apoi s'au convins și domnii ofițeri că Enea nu este fecior ci fată, și încă frumoasă.

Visul lui badea Simion.

Pregătirile le făcuse toate badea Simion, încă în seara premergătoare, pentru mergerea cu un car cu grâu la oraș, — spre vânzare. Aunme, a examinat întâiu cu deamănuntul carul, ca să vadă nu are cumva vre-un defect și să i-se întâmple ve-o nenorocire pe drum, a uns bine osiile carului, a trecut încă odată grâul prin ciur, ca să nu poată găsi negustorii de bucate nici urmă de materii streine prin grâu, ci numai grâu curat, boabă de boabă, a legat bine la gură sacii umpluți cu grâu, — după-ce și sacii trecuseră întâi prin mâinile lelei Marina, și au fost reparați de ea, aceia, cari aveau trebuință de reparație, și, în fine, sacii cu grâu au fost așezați în car unul peste altul.

Acum, în dimineața plecării sale la oraș badea Simion nu mai are alta de făcut, decât să așeze în car, peste saci, o legătură mare de fân, ca să aibă boii ce mânca peste zi, să lege traista cu merinde de leuca din stânga a carului, să dea apă boilor și apoi să-i bage în jug și cu un „Doamne ajută“, făcându-și și sfânta cruce, să plece la drum. Și așa a și făcut.

Drumul la oraș ducea întâiu printre holdele oamenilor, pe o cărare îngustă, numai pentru un car, — două nu puteau merge lângă olaltă, — un drumuleț al satului, nu prea bine îngrijit, pe care îl foloseau numai oameni din sat, nime altul. Și era lung drumulețul acesta, cale de un ceas și jumătate cu carul cu boi, cari merg încet, când apoi, eșind din hotarul satului iei drumul țării, care duce deadreptul la oraș, iei șoseaua națională, bine îngrijită, bine pietruită, largă, de încăpat patru-cinci cără unul lângă altul. Dar pe drumul țării sunt alene năcazuri pentru călătorii cu cară cu boi. Comunicația e mare pe drumul țării: pe el circulă multe trăsuri cu cai sprinteni și circulă multe automobile, și astfel badea Simion a trebuit să se dea jos din car când a ajuns la drumul mare și să stea tot pe lângă boi, ținând când pe unul, când pe altul de corn, ca să nu se sparie boii și să tragă carul în vre-un șanț. Pentru că atunci, când văd că stăpânul lor e lângă ei, nu se sparie boii de nimica.

După un drum de trei ceasuri, făcut pe șoseaua națională, a ajuns în fine badea Simion la marginea orașului; dar până a făcut acest drum, la multe s'a mai gândit și el, poate că numai așa din simplă trecere de vreme, fără nici un gând păcătos. Intre altele s'a gândit și la aceea sau mai ales la aceea că de ce oare numai unii pot umbla cu automobile sau în trăsură cu cai sprinteni și nu

toți, de exemplu și el? De ce numai unii pot să stea la orașe cât e ziua prin cafenele și alte localuri publice, și nu toți, prin urmare și el? Dacă alții au averi mari, pentru ce să nu aibă și el atâta cât i-ar trebui, că doară și el e tot așa făptură a lui Dumnezeu, ca și alții?

Când s'a văzut sosit în oraș, i-au sburat însă din cap toate aceste idei, chiar și după părerea sa, scrintite, — și acum a căutat să găsească un loc bun în piața de bucate pentru carul său, ca să poată scoate boii din jug și să le dea de mâncare. Dar nici nu a sosit bine în piața de bucate, și a și vândut grâu, pentru că negustorii de bucate îl cunoșteau, știau că grâul lui e cel mai prima, i-au oferit deci un preț foarte bun pe el și târgul a fost încheiat. Bădea Simion a plecat cu carul deadreptul la magazia negustorului, unde grâul a fost cântărit, apoi golit din saci și bădea Simion a primit pentru grâu, ca contravaloare, o legătură mărișoară de hârtii de bancă din cele mai mărișoare.

N'ar fi avut trebuință de ele, dar s'a bătut toba prin sat și a publicat și primarul la biserică, în Dumineca trecută după sfânta liturgie, că în termen de opt zile tot satul are să-și plătească dările la perceptoria comunală, căci altcum îi vine execuția la casă. La casa lui Simion n'a fost încă execuția niciodată. Și nici nu va fi. De aceea a vândut grâul, ca să plătească dările, cari nici nu știe încă la ce mărime se urcă în anul acesta și se poate, că a dus grâu mai mult la oraș decum ar fi trebuit, și a primit pentru grâu parale mai multe decum poate li va trebui pentru plățirea dărilor, dar nu face nimica, ce mai rămâne păstrează bine lelea Marina pe fundul lăzii ei.

Cu carul ușurat de grâu, dar cu punga plină de bani, bădea Simion s'a dus la o cârciumă din marginea orașului, unde trage el totdeauna când vine la oraș; aci a desprins boii din jug, le-a dat de mâncare, a mâncat și el din merindea pe care i-a dat-o de drum lelea Marina, a băut în cârciumă vre-o două trei pahărele de vin și apoi s'a pus jos, lângă carul său, în curtea cârciumei ca să se odihnească și el puțin, până mănca boii; dar l'a ajuns somnul. S'a întins pe iarbă și a ațipit iar în urmă a adormit cum se cade, a tras un somn bun și a mai avut un vis foarte ciudat în somn.

Anume, a visat bădea Simion, că a fost și el la expoziția, care se deschisese în una din zilele premergătoare în orașul în care se afla și, umblând din sală în sală, a văzut el acolo multe lucruri frumoase și interesante, dar în urmă a intrat într-o sală, în care nu se afla alta decât saci plini, legați bine la gură și plumbuiți, saci așezați în picioare dealungul pereților și pe cari era pusă câte o tăbliță, pe care era scris cuvântul „aur”. S'a mirat bădea Simion de atâta bogăție de aur, — pentru că sacii erau nenumărați. Și mai mult s'a mirat însă când cineva, fără a putea fi văzut de bădea Simion îi șopti la ureche: „la din sacii aceștia, care-ți place și pe care-l vei putea ridica și-l du cu tine, că e al tău!”

Ispita era mare și omul e om, se lasă ispitit. Era bun creștin bădea Simion, dar legea creștinească nu împiedecă pe nime să primească în cinste aceea ce ca cinste îi se oferă. S'a repezit deci la un sac și să-l ia în spate, dar de unde să-l poată ridica! Așa era de greu. N'a putut nici măcar să-l miște dela pârte, fie și numai cu cât de puțin, chiar și numai cu un milimetru.

Cearcă la al doilea sac, — tot așa, la al treilea la fel; a luat de arândul toți sacii și nici pe unul nu l'a putut mișca dela loc, dar să-l fi putut ridica în spate, ca să-l ducă până

la carul său. În fine însă a dat de un sac, pe care foarte ușor l-a luat în spate și a ieșit cu el din expoziție fără să fie împiedecat sau oprit de cineva. Afară însă, la stradă, a pus sacul jos, a tăiat legătura sacului cu briceagul și a căutat să vadă ce e în sac. Și ce era în sac?... Un plug, o grapă, o coasă, o sapă și o seceră. Tot unelte de gospodărie țărănească, dar mici, ca jucăriile de copii.

Era tocmai să scoată din gură o injură bună, pentru această păcăleală neașteptată când bădea Simion s'a deșteptat din somn. S'a frecat la ochi, a sărit în picioare și văzând că boii săi nu mai mănca, ci rumegă, culcați lângă jugul lor, — i-a pofțit și pe ei să se scoale, le-a dat apă, i-a prins în jug și a plecat spre casă, cu gândul tot la visul său cel ciudat.

Se inserase bine, când a sosit acasă bădea Simion și după-ce și-a spălat de pe mâni și de pe obraz praful-adunat pe drum, s'a așezat la masa așternută de lelea Marina sub nucul cel mare din curte, căci era noapte cu lună și se vedea în curte ca ziua; au cinat bine toți casnicii, apoi copiii au fost trimiși la culcare și bădea Simion a mai rămas la masă cu lelea Marina, căreia i-a povestit cele isprăvite în oraș, i-a predat banii spre păstrare și i-a spus visul avut. — „Așa e, că e ciudat visul meu”, zise bădea Simion, pentru a încheia vorba, „De aș ști numai ce însemnătate are. Dar nu va avea nici o însemnătate. E vis ca toate visurile”.

— „Ba are, bărbate, — răspuse lelea Marina; căci fiecare vis își are tâlcul său. Eu mai, că ți l-aș putea deslega, dacă mi-ai ști spune că în cursul zilei de astăzi tu la ce te-ai gândit”.

Și-i spuse bădea Simion, că s'a gândit la

avuție mare, la bani mulți, la trăsură domnească, cu cai sprinteni, la automobil și la alte fleacuri.

— „Ei vezi, — zise lelea Marina, — deslegarea visului tău e făcută gata. Te-ai gândit la bogăție mare și Dumnezeu ți-a dat, în vis, saci plini de galbini, dar n'ai fost în stare să ridici în spate nici unul din ei. Aceea ce ai putut ridica și duce cu tine, au fost uneltele tale plugărești. Dar pentru tine și ele sunt aur, nimic alta. Cu ele muncești pământul și ce baie de aur mai bună ne trebuie decât pământul? El ne dă grâul, care e ca și soarele, porumbul, ca și aurul, vinul, tot de culoarea aurului; pământul ne dă de toate și toate pot fi prefăcute în bani, în aur. Visul tău înseamnă deci aceea, că țăranul are să fie mulțumit cu aceea ce e: muncitor de pământ, căci pământul îl hrănește pe el și vitele sale, și toate victățile de pe lume”.

— „Na-ș fi crezut că ești așa de cuminte, Marino, — încheie vorba bădea Simion, și trebuie să-ți spun că ai dreptate, ai toată dreptatea. Dar acum la culcare și mâne la coasă. Am văzut din depărtare livada noastră. Otava e mare și frumoasă. Mâne mă duc să o cosesc. Am nădejde să scoatem din livadă patru-cinci cară mari de otavă, — că-i așa de mare ca și fânul”.

Și s'a culcat bădea Simion și a dormit bine, iar în ziua următoare și-a continuat meseria, cea mai frumoasă meserie, — a plugăritului.

Bibl. „Astra”

T. V. Păcățian.

În Cisteiul român la Popa Gligor se află de vânzare un motor de moară 25 H. P. mânat cu motorină se poate face tovărășie. (393) 1-2

Central University Library Cluj

Pluguri de fier sistem „Eberhardt”
fiară de pluguri schimbătoare
sobe de gătit din tuci și din tinichea
bărlane, leruri și ușițe
hărlețe, lopețe și furci
săcuri pe garanță, târnacoape
oale de tuci și din tinichea smălțuite de I. calit.
manufacturi: bumbac, arniciuri de cusut,
țesături și giolgi
perii de cânepă I. calitate
talpă, căpută și ghetete se află cu
prețuri reduse
la
M. Simonis
prăvălie de fier, sticlă, piele, manufactură și coloniale
Valea lungă (Hususău)

1-3 (394)

Inștiințare dela foaie.

Tuturor acelor dintre cetitorii gazetei noastre, cari sunt în restanță cu plata abonamentului, am început să le trimitem prin poștă, la nume, arătări despre sumele cu cari ne sunt datori, fie pe anul 1927 fie pe anii de mai înainte.

La fiecare provocare am alăturat și mandate postale, pentru trimiterea banilor.

Rugăm deci, cu toată căldura, pe toți restanțierii, să binevoiască a ne trimite, cât mai neintârziat, banii cu cari ne sunt datori, că se apropie sfârșitul anului și trebuie să plătim și noi datoriile foii. Ne zăc afară, la cetitori, peste o sută de mii de lei, iar tipografia și lucrătorii nu mai pot aștepta.

Pe cei cari, nici după provocările la nume, nu-și vor plăti restanțele, vom fi siliți a-i șterge din listele de adrese și, cu toată durerea, îi vom da în seama avocatului nostru, să ne scoată el banii pe cale judecătorească. Un lucru ca acesta noi nu dorim, dar, de silă, ne vom căuta dreptul nostru și pe această cale.

Redacția și Administrația.

Cărți nouă.

Satul, sau câteva probleme din viața noastră sătească de *Petru Suciu*, directorul liceului de stat din Turda. Imprimeria „Arieșul“, Turda 1927. 99 pagini. Prețul 20 lei.

Această cărticică, pe care o scrie un vechiu și foarte bun scriitor pentru popor (cunoscut mai ales din „Răvașul“ dela Cluj, de prin anii 1903—1905) d. *Petru Suciu*, fost profesor în Blaj, azi director în Turda, cuprinde o seamă de sfaturi foarte bune pentru oamenii și cărturari satelor. Ca o probă tipărim și noi în acest număr al nostru articolul intitulat „Cât mai multe mașini“. Și numai din această mică parte a cărticelei d-lui Suciu, se vede marele ei folos pentru cetitorii din popor. Se poate căpăta și la librăria din Blaj, cu prețul arătat mai sus.

Liviu Costea, Am primit 300 Lei din cari am trecut în abonamentul lui *Vasile Moldovan* lui *Petru* 150 lei iar 150 lei pentru anușul publicat.

Vasile Rașolța a lui *Irimie*. Am primit Lei 180 abonamentul pe 1927.

Dni Brutus Pîntea în T. Din „Cărțile Bunului Creștin“ au apărut până acuma Nr. 1 Despre păcat, Nr. 2 Fiți desăvârșiți! Nr. 3 Bolșevicii și biserica Nr. 4 Darul lui Dumnezeu și Nr. 5 Adevărata fericire.

Nr. 6 era să fie: Tălcuirea evangheliilor din Duminecile de peste an, pe care avea de gând s'o scoată pâr. *Iuliu Maior* în cursul anului acestuia. Dar neavând banii de lipsă pentru o cărticică de aproape 400 pagini, care l-ar fi costat foarte mulți bani, s'a apucat de retipărirea din „Unirea Poporului“ a tălcuirii apostolilor din Duminecile de peste an, cari, fiind deja culese, îl costă mai puțin, adică numai hârtia și tipărirea.

Când a început a retipări tălcuirea apostolilor, a tipărit pe broșură Nr. 7, în nădejdea că până la sfârșitul anului acestuia va găsi cumva un sprijinitor, care să-l ajute la tipărirea tălcuirii evangheliilor. Dar în lipsa de bani, atât de mare astăzi, nu a aflat pe nime, și astfel rămâne ca Nr. 6 al „Cărților Bunului Creștin“ să apară după Nr. 7.

Că să nu crezi D. Ta Die B. P., că în tipărirea de cărți populare la noi este vreun câștig. Cel mult dacă-și scoate bietul scriitor banii, pentru că ceice ar trebui să răspândească astfel de cărticele între popor, n'o fac, iar norocul că trec li au bieții scriitori cu oameni ca D. Ta, cărora le place să citească și să și răspândească scrierile creștinești.

De acuma avem însă nădejde că lucrurile se vor schimba, fiindcă s'a întemeiat la Blaj o societate, numită „Sfânta Unire“, care nu va avea alt scop decât să scoată pe cheltuiala sa, și să răspândească cărticele bune între popor. Să dea Dumnezeu ca această societate să aibă cea mai bună izbândă și cărările pe cari va umbla să-l fie presărate cu flori.

Unii cetitor din *Adrian*: Pentru necazul cu prunedele și cu alte daraveri, ar fi bine să faceți plânsoare în scris la Mai marii bisericești, ca să facă cercetări. În acest chip mai curând se vor curma năczurile de cari ne scrieai că suferiți.

Primăria orașului de reședință, Blaj

Nr. 2034 1927

(396) 1-1

Publicațiune de concurs.

Pentru complectarea postului de diurnist la biroul populației dela Primăria orașului Blaj devenit vacant prin demisionare, se publică concurs, invitându-se reflecțanții să-și înainteze cererile instruite conform

art. 7 din Regulamentul Statului Funcționarilor publici cel mai târziu până la 1 Noiembrie a. c. anexând și certificat de naționalitate și moralitate.

Retribuțiunile imprumutate cu acest post fac 200 Lei lunar, plus indemnizația de chirie.

Blaj, la 14 Octomvrie 1927.

Primar:
Șt. Dragoș

Secretarul Primăriei.
C. Pascu

Tapetier,

lucrează eftin la comandă, la dorință merge și în comună

BLAJ

(396) 1-1

Str. Prinsepele Carol Nr. 158.

„UNIREA POPORULUI“ este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Calendarul dela Blaj pe 1928.

Cetitorii și prietini gazetei noastre să știe, că și în acest an scoatem „Calendarul dela Blaj“ cel atât de iubit și de căutat în anii de până acum.

Calendarul dela Blaj, pe care îl tipărește gazeta noastră, este cunoscut astăzi în tot Ardealul. El a fost primit cu cea mai mare plăcere, atât de preoți cât și de cetitorii din popor. Toți cari l-au avut, îl așteaptă și de data acesta cu cea mai mare nerăbdare.

Vestim deci pe toți iubitorii Calendarului dela Blaj, că mult doritul lor prietin și sfătuitor se află la tipar, încă din vară, și va fi gata de drum încurând. Prin urmare, nimenea dintre cetitorii și cunoscuții noștri, să nu aștepte, nici să nu-și cumpere alt calendar, decât pe cel dela Blaj.

Calendarul din anul acesta va fi și mai frumos și mai bogat decât cel din anul trecut. Vom avea iarăș două felii de calendare, unul mai mare, cu șematism, pentru preoți și cărturari, și altul mai ieftin pentru popor, deopotrivă de frumoase și de interesante amândouă.

Prețurile calendarelor vor fi tot celea din anul trecut:

Calendarul popular Lei 20.

Calendarul preoțesc Lei 35.

Comandele de calendare se pot face de pe acum, cu atât mai vartos, că și anul trecut, comandele cari au sosit mai târziu, au rămas fără calendare. Prin Noiembrie toate se trecuseră. Comandele se pot face mai ușor prin Dni preoți sau cantori, cari adună banii și numele doritorilor. Calendarele le trimitem atunci pe un singur nume, cu cheltueli de postă mai puține.

După 10 calendare plătite înainte sau cu ramburs, dăm 1 Calendar popular în cinste, iar posta o plătește cumpărătorul. La 20 calendare, dăm gratuit 1 Calendar preoțesc.

ABONAȚII GAZETEI NOASTRE

capătă calendarele mai ieftin. Pentru abonați:

Un calendar popular 17 lei, luat în mână dela cancelaria gazetei.

Cine dintre abonații noștri ne trimite cu mandat postal pe înainte 19 Lei, primește calendarul acasă, cu posta plătită, fără recomandatie.

Această înlesnire se face însă numai acelor abonați, cari au plătit abonamentul la gazetă pe întreg anul 1927.